

ทางเลือกของการลงทุนในทองคำ

กวี นีพาเจริญ , CFA, FRM

รองผู้จัดการฝ่ายธุรกิจอนุพันธ์

บมจ. หลักทรัพย์ บัวหลวง

5 มกราคม 2552

การลงทุนในทองคำโดยตรง

ปัจจุบันเวลาบุคคลธรรมดาอย่างเรา ๆ ต้องการซื้อทองคำเพื่อการลงทุน เราก็จะต้องเตรียมเงินสดติดตัวไว้ แล้วเดินไปร้านทองใกล้บ้าน เพื่อขอซื้อทองคำแท่ง โดยราคาทองคำแท่งในประเทศที่ติดไว้ตามร้านทองจะอ้างอิงตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ ทำให้ราคาที่ได้ประกาศไว้จะเหมือน ๆ กันหมด ไม่ว่าร้านทองร้านไหน ตัวอย่างเช่น ราคาทองคำ ณ วันที่ 10 ธ.ค. 2551 ตามประกาศของสมาคมค้าทองคำจะมีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 1 : ราคาทองคำ ณ วันที่ 10 ธ.ค. 2551 ตามประกาศของสมาคมค้าทอง

ทองคำ 96.5%	รับซื้อ	ขายออก
ทองคำแท่ง	13,050	13,150
ทองคำรูปพรรณ	12,855.68	13,550

จากตารางที่ 1 เราจะพบว่า นักลงทุนสามารถซื้อทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์เท่ากับ 96.5% ได้ในราคา 13,150 บาท และสามารถขายคืนทองคำแท่งดังกล่าวได้ในราคา 13,050 บาท ต่อ บาททองคำ (มีส่วนต่างอยู่ 100 บาท ต่อ บาททองคำ) แต่ทว่า ถ้านักลงทุนซื้อทองคำรูปพรรณที่มีความบริสุทธิ์เท่ากันจะสามารถซื้อได้ในราคา 13,550 บาท และสามารถขายคืนทองคำแท่งดังกล่าวได้ในราคา 12,855.68 บาท ต่อ บาททองคำ (มีส่วนต่างอยู่ 694.32 บาท ต่อ บาททองคำ) สิ่งที่น่าสังเกตคือ ส่วนต่างของราคาทองคำรูปพรรณนั้นมากกว่าส่วนต่างของราคาทองคำแท่งประมาณ เกือบ 7 เท่า สรุปคือนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในทองคำจริงควรลงทุนผ่านทองคำแท่ง เพราะต้นทุนในการซื้อขายต่ำกว่า (สะท้อนให้เห็นจากส่วนต่างระหว่างราคาขายออกและรับซื้อทองคำ)

อนึ่ง นักลงทุนควรพึงตระหนักไว้เสมอว่าเมื่อไรที่เราลงทุนในทองคำโดยตรงเราจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการเก็บรักษาทองคำด้วย อาทิเช่น ค่าเช่าตู้นิรภัย หรือ ค่าซื้อตู้นิรภัย เพื่อเก็บรักษาทองคำ นอกจากนั้น ทองคำแท่งขั้นต่ำที่สามารถซื้อขายได้คือ 5 บาททองคำ ซึ่งหมายความว่า ถ้านักลงทุนต้องการซื้อทองคำแท่งขนาด 5 บาททองคำ ณ วันที่ 10 ธ.ค. 2551 จะต้องใช้เงินขั้นต่ำ $13,150 \times 5 = 65,750$ บาท แต่ถ้านักลงทุนต้องการซื้อทองคำแท่งขนาด 10 บาททองคำ ณ วันเดียวกัน ก็ต้องใช้เงินขั้นต่ำสูงขึ้นเป็น $13,150 \times 10 = 131,500$ บาท

การลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำในประเทศ

ส่วนการลงทุนในทองคำอีกรูปแบบหนึ่ง ที่นักลงทุนสามารถเริ่มลงทุนได้เลยคือ การซื้อกองทุนรวมทองคำ อย่างไรก็ตาม กองทุนรวมทองคำที่มีอยู่ในประเทศไทย ณ วันนี้ ยังไม่มีกองทุนรวมไหนที่ลงทุนในทองคำโดยตรง แต่เป็นการลงทุนในกองทุนรวมทองคำที่ซื้อขายในต่างประเทศอีกต่อหนึ่ง ดังนั้น นักลงทุนจะต้องพึงต้องตระหนักไว้เสมอว่า กองทุนนี้อาจจะมีสัดส่วนการลงทุนสุทธิในทองคำไม่ถึง 100% โดยมีค่าประมาณอยู่ระหว่าง 80% - 95% ของสินทรัพย์ทั้งหมด ทั้งนี้สัดส่วนการลงทุนในทองคำสุทธิขึ้นอยู่กับนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมทองคำทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้วยเหตุผลเดียวกันนี้ กองทุนรวมทองคำในประเทศนี้จึงมีผลตอบแทนต่างจากผลตอบแทนของราคาทองคำพอสมควร นอกจากนี้ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ถือหน่วยของกองทุน อาทิเช่น ค่าบริหารจัดการ ค่าธรรมเนียมซื้อขาย ค่าธรรมเนียมผู้ดูแลผลประโยชน์ และค่าธรรมเนียมนายทะเบียน เป็นต้น ยังไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่กองทุนทองคำหลักในต่างประเทศที่กองทุนในประเทศเลือกใช้ลงทุนด้วย พุดง่าย ๆ คือ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ถือหน่วยมีสองประเภท โดยประเภทแรกคือ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากนักลงทุนโดยตรงโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนในประเทศ และอีกประเภทหนึ่งคือ ค่าธรรมเนียมแฝงที่เรียกเก็บโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนต่างประเทศ

หากพิจารณาในมุมมองของนักลงทุนแล้ว การลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำนั้น ก็ถือว่ามีข้อดีเปรียบและเสียเปรียบการลงทุนในทองคำแท่งที่ชัดเจน เช่น

- การลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำใช้เงินขั้นต่ำน้อยกว่า (ประมาณ 5,000 บาท) การลงทุนในทองคำแท่ง (ประมาณ 65,750 บาท ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น)
- การลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำต้องเสียค่าใช้จ่ายสุทธิต่อปีอยู่ระหว่าง 1.3 – 2% ต่อปี ในขณะที่การลงทุนในทองคำโดยตรงนั้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตรงนี้ แต่อาจจะมีความเสี่ยงของราคาทองคำเพิ่มขึ้น
- การซื้อขายกองทุนรวมสามารถทำได้ง่ายเพราะสามารถซื้อผ่าน Selling Agent ได้ซึ่งครอบคลุมถึงธนาคารและบริษัทหลักทรัพย์ด้วย อีกทั้งยังสามารถซื้อขายตรงกับกองทุนรวมได้อีกด้วย ทำให้ช่องทางในการซื้อขายโดยรวมแล้วน่าจะมากกว่าร้านทอง
- ราคาซื้อขายนั้นของกองทุนรวมทองคำอ้างอิงกับราคาทองคำในตลาดต่างประเทศเป็นหลัก แต่สำหรับการลงทุนในทองคำนั้นจะใช้ราคาทองคำในประเทศตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ

ดังนั้นเราอาจจะต้องเปรียบเทียบข้อดีเพื่อเลือกใช้ช่องทางในการลงทุนให้เหมาะสมกับสไตล์การลงทุนและความถนัดของตนเองด้วย เช่น นักลงทุนที่ต้องการทยอยซื้อขายในจำนวนเงินไม่มาก (ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท) อาจจะดีกว่าถ้าลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำ หรือ นักลงทุนที่มีเงินลงทุนเยอะและต้องการลงทุนระยะยาว (มากกว่า 5 ปี) อาจจะดีกว่าถ้าไปลงทุนในทองคำแท่งโดยตรง เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กองทุน

การลงทุนผ่านโกลด์ฟิวเจอร์ส (Gold Futures)

ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ที่จะถึงนี้ นักลงทุนไทยจะได้พบกับสินค้าใหม่ของทางตลาดอนุพันธ์ (TFEX) ซึ่งก็คือสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า หรือที่เรียกว่า โกลด์ฟิวเจอร์ส (Gold Futures) พุดง่าย ๆ ก็คือ นักลงทุนไทยกำลังจะได้ซื้อขายทองคำผ่านตลาดอนุพันธ์แล้ว สำหรับนักลงทุนที่เคยลงทุนใน

สัญญาฟิวเจอร์สอยู่แล้ว การซื้อขาย Gold Futures คงไม่ใช่อะไรใหม่ แต่เป็นเพียงการเปลี่ยนสินค้าอ้างอิงเท่านั้น แต่สำหรับนักลงทุนที่ยังไม่คุ้นเคยกับฟิวเจอร์สที่ซื้อขายในตลาดอนุพันธ์ (TFEX) นั้น ผมขออธิบายสั้น ๆ ว่า ฟิวเจอร์สก็คือสัญญาที่สามารถซื้อก่อนขายทีหลัง หรือจะขายก่อนแล้วค่อยซื้อคืนได้ โดยนักลงทุนสามารถปิดฐานะก่อนจะหมดอายุได้ แต่ถ้าถึงจนหมดอายุก็จะมีการคำนวณกำไรขาดทุนด้วยราคากลางที่ตลาดอนุพันธ์ประกาศใช้

ถึงตอนนี้ให้นักลงทุนหลายคนอาจจะเริ่มสงสัยว่าตนจะเลือกลงทุนด้วยอะไรดี จะเป็นการซื้อขายทองคำแท่งโดยตรง หรือกองทุนรวมทองคำ หรือจะใช้ Gold Futures ดี ดังนั้นผมจึงทำตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างของการลงทุนทั้งสามประเภทไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 : เปรียบเทียบข้อแตกต่างของการลงทุนแบบต่าง ๆ

	Gold Futures	Gold Mutual Fund	ทองคำแท่ง
สถานที่ซื้อขาย	ตลาดอนุพันธ์	ผ่าน Selling Agent หรือซื้อขายตรงกับกองทุนรวม	ร้านทอง
เวลาการซื้อขาย	ตลอดช่วงการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์	ณ ระหว่างวันทำการ แต่ไม่ทราบราคาในการซื้อ ขาย หน่วยทันที	เวลาทำการของร้านทอง แต่ละแห่ง
ราคาซื้อ-ขาย	นักลงทุนสามารถทราบราคาซึ่งเป็นไปตามกลไกตลาด (Real Time)	มูลค่าต่อหน่วย (NAV) บวก ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) ณ สิ้นวัน หรือ วันทำการถัดมา	เป็นไปตามราคาที่สมาคมค้าทองคำประกาศ
หน่วยที่ใช้ในการซื้อ-ขาย	1 สัญญา อ้างอิงกับทองคำแท่งขนาด 50 บาททองคำ	การซื้อขายระบุเป็นจำนวนเงิน	บาททองคำ
เงินลงทุนขั้นต่ำ	วางหลักประกันประมาณ 10-20% ของมูลค่าสัญญา	จำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำประมาณ 5,000 บาท	ใช้เงินเท่ากับราคาทองคำแท่งขั้นต่ำ 5 บาททองคำ*
ค่าใช้จ่ายสุทธิต่อปี	ไม่มี	ประมาณ 1.3 - 2% ต่อปี	ไม่มี
ค่าธรรมเนียมต่อครั้งในการซื้อขาย	250 – 450 บาทต่อสัญญา	ขึ้นอยู่กับแต่ละกองทุน	ไม่มี
การเก็บรักษา	ไม่ต้องเก็บรักษาเอง	ไม่ต้องเก็บรักษาเอง	ต้องเก็บรักษาเอง
ผลตอบแทน	ตามราคาทองคำต่างประเทศ	ใกล้เคียงกับราคาทองคำในประเทศ และหักด้วยค่าใช้จ่ายสุทธิต่อปี	ตามราคาทองคำในประเทศ
วันหมดอายุ	มีวันหมดอายุ	ไม่มีวันหมดอายุ	ไม่มีวันหมดอายุ

*ทองคำแท่งที่มีขนาดต่ำกว่า 5 บาท เช่น 1 บาท หรือ 2 บาท นั้นอาจจะมีซื้อขายบ้างแต่ไม่ค่อยแพร่หลาย

จากตารางที่ 2 เราจะพบว่า Gold Futures นั้นก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการลงทุนทองคำซึ่ง มีลักษณะที่อาจจะไม่เหมาะกับนักลงทุนบางประเภท อาทิเช่น

- ถ้านักลงทุนที่ต้องการทยอยซื้อขายในจำนวนเงินไม่มาก (ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท) คงไม่เหมาะกับการซื้อขาย Gold Futures เพราะน่าจะต้องใช้เงินวางหลักประกันต่อสัญญามากกว่า 60,000 บาทโดยประมาณ แต่วงเงินที่เหมาะสมน่าจะอยู่ที่ประมาณ 100,000 บาทต่อสัญญา ดังนั้นน่าจะดีกว่าถ้านักลงทุนผ่านกองทุนรวมทองคำ
- นักลงทุนที่มีเงินลงทุนเยอะและต้องการลงทุนระยะยาว (มากกว่า 5 ปี) อาจจะดีกว่าถ้าไปลงทุนในทองคำแท่งโดยตรง เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กองทุน หรือค่าใช้จ่ายในการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อเปลี่ยนสัญญาที่จะหมดอายุเป็นสัญญาที่มีอายุยาวกว่า

อย่างไรก็ตาม ถ้าคุณเป็นคนหนึ่งที่ต้องการใช้ Gold Futures เพื่อการเก็งกำไรระยะสั้นหรือระยะกลาง (ไม่เกิน 1 ปี) หรือต้องการใช้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากราคาทองที่มีความผันผวนสูงอย่างในขณะนี้ ผมเชื่อว่า Gold Futures น่าจะเป็นทางเลือกในการลงทุนอันหนึ่งที่คุณควรจะหันมาศึกษาและเริ่มใช้อย่างยิ่งครับ สุดท้ายผมยังอยากให้นักลงทุนทุกคนที่ไม่คุ้นเคยกับสัญญาฟิวเจอร์สให้ทราบถึงความเสี่ยงของการใช้ Gold Futures ด้วย สิ่งที่ต้องตระหนักอยู่เสมอคือ Gold Futures จำนวน 1 สัญญา นั้นอ้างอิงกับทองคำแท่งขนาด 50 บาททองคำ แต่คุณใช้เงินเริ่มต้นในการซื้อขายแค่ประมาณ 10-20% ของมูลค่าทองคำแท่ง 50 บาททองคำ ดังนั้นถักราคาทองปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลง กำไรขาดทุนของคุณคิดเป็นร้อยละของเงินเริ่มต้นที่ใช้ในการซื้อขายนั้นจะสูงมากพุดง่าย ๆ คือ เวลาคุณได้กำไร คุณก็จะได้กำไรเยอะ แต่ถ้าคุณขาดทุน คุณก็จะขาดทุนเยอะด้วยเหมือนกัน

แหล่งข้อมูลที่อ้างอิง

1. บมจ. บริษัทตลาดอนุพันธ์, **GOLD FUTURES** ซื้อขายมั่นใจ มีโอกาสทำกำไรบนราคาทอง, พิมพ์ครั้งที่ 1, แอลทีเพรส, 2551
2. ราคาทองคำ, [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก <http://www.goldtraders.or.th>, (วันที่ค้นข้อมูล 12 ธันวาคม 2551)
3. สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ; [กวี นำพาเจริญ ผู้พัฒนาเนื้อหา], การลงทุนในทางเลือกอื่น, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548